

Sierpień 80

Katowice, 4 listopada 2025 roku

**Sz.P.
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze,

Największe centrale związkowe działające na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim połączyły siły i zjednoczyły się w ramach Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjno-Strajkowego Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. W dzisiejszej manifestacji w Katowicach uczestniczą wspólnie członkowie NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych oraz WZZ „Sierpień '80”.

Fakt, że po raz pierwszy od lat znów stoimy razem, ponad wszelkimi podziałami, świadczy o powadze sytuacji, w jakiej znalazł się nasz region i działające w nim zakłady przemysłowe. Nasz wspólny głos nie ma wymiaru politycznego. To głos ludzi pracy, głos hutników, górników i energetyków, pracowników motoryzacji i innych branż, którzy bronią nie tylko swoich miejsc pracy, ale również przyszłości swoich miast i lokalnych społeczności.

Śląsk i Zagłębie od dziesięcioleci były i nadal pozostają przemysłowym sercem naszego kraju. Tylko przemysł jest w stanie zapewnić godne miejsca pracy milionom mieszkańców naszego regionu. Bez przemysłu nie ma sektora usług, nie ma szeroko rozumianej sfery budżetowej. Jest tylko powolny upadek kolejnych miast i miejscowości.

W naszym regionie doskonale pamiętamy transformację gospodarczą z lat 90. ubiegłego wieku. Transformację, która polegała na masowej likwidacji miejsc pracy, nie dając nic w zamian, nie tworząc żadnej alternatywy. Wiele śląskich i zagłębiowskich miast do dziś nie podniosło się z upadku, jaki został im wtedy zafundowany.

Z przerażeniem obserwujemy, że jesteśmy coraz bliżej powtórzenia tamtego katastrofalnego scenariusza. W zestawieniu 10 najszybciej wyludniających się miast w Polsce połowa to miasta z naszego regionu. Górnicza Umowa Społeczna, która miała zapewnić stopniowe zastępowanie

miejsc pracy w sektorze wydobywczym nowymi miejscami pracy w nowoczesnych gałęziach przemysłu, nie jest realizowana. Hutnictwo znajduje się na krawędzi upadku z powodu absurdalnej polityki klimatycznej Unii Europejskiej oraz braku ochrony rodzimego rynku przed zalewem importowanej stali. Motoryzacja, która miała być nowym kołem zamachowym śląskiego przemysłu, znalazła się w głębokim kryzysie. Kolejne zakłady są likwidowane, redukują zatrudnienie lub wprowadzają przerwy produkcyjne.

Dzisiaj nie upominamy się o górnictwo, hutnictwo czy jakąkolwiek inną branżę z osobna. Upominamy się o cały Śląsk i Zagłębie, o cały nasz przemysł, który walczy o przetrwanie. W związku z powyższym wzywamy rząd RP do realizacji następujących postulatów:

1. Wypełnienia przez rząd zobowiązań wynikających z Umowy Społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego. Umowa Społeczna jest kompleksowym dokumentem, którego pełna realizacja jest warunkiem koniecznym dla prawdziwie sprawiedliwej transformacji Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Niestety, zdecydowana większość elementów Umowy Społecznej nie jest realizowana przez stronę rządową. Od wielu miesięcy rząd nie podejmuje żadnych działań na rzecz notyfikacji zapisów Umowy przez organy Unii Europejskiej. Co więcej, kolejne działania rządu oraz kontrolowanych przez Skarb Państwa spółek energetycznych stoją w rażącej sprzeczności z zapisami Umowy Społecznej. Chodzi zarówno o plany przyspieszenia odchodzenia od węgla w energetyce i ciepłownictwie, jak i o całkowitą beczynność w kwestii inwestycji w rozwój nowoczesnych technologii węglowych. W perspektywie krótkoterminowej konieczne jest jak najszybsze przeprowadzenie w Sejmie procesu legislacyjnego projektu Ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego.
2. Ustanowienia węgla paliwem przejściowym w procesie transformacji polskiego sektora energetycznego. Tylko taki scenariusz umożliwi pełną realizację Umowy Społecznej wraz z zachowaniem przyjętego w niej harmonogramu redukcji mocy produkcyjnych w sektorze wydobywczym. Doświadczenia ostatnich lat jednoznacznie pokazały, jak wielką wartością dla bezpieczeństwa państwa jest posiadanie własnego surowca energetycznego. Tylko dzięki własnym kopalniom węgla oraz opartej na tym surowcu infrastrukturze energetycznej Polska uniknęła gigantycznego kryzysu energetycznego w 2022 roku, kiedy to po rosyjskiej inwazji na Ukrainę nastąpił skokowy wzrost cen gazu. Niestety, w ostatnim czasie obserwujemy przyspieszenie procesu odchodzenia od węgla w energetyce i ciepłownictwie na rzecz importowanego gazu. Ten szkodliwy i niebezpieczny trend powinien zostać jak najszybciej zatrzymany. Węgiel powinien zostać ponownie uznany za paliwo przejściowe w procesie polskiej transformacji energetycznej do czasu budowy odpowiednich mocy w energetyce jądrowej. Niezbędne w tym zakresie są inwestycje w modernizację i maksymalne wydłużenie żywotności węglowych jednostek wytwórczych, ze szczególnym uwzględnieniem programu rewitalizacji bloków energetycznych 200 MW.
3. Powołania pod auspicjami Ministerstwa Aktywów Państwowych specjalnego zespołu z udziałem przedstawicieli związków zawodowych, którego celem będzie opracowanie planu ratunkowego dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej.

4. Podjęcia bezzwłocznych działań na rzecz poprawy warunków funkcjonowania hutnictwa oraz innych branż przemysłu energochłonnego. Priorytetowym krokiem w tym zakresie powinno być zablokowanie niekontrolowanego importu stali spoza Unii Europejskiej, czyli z krajów, w których przemysł stalowy nie ponosi gigantycznych kosztów unijnej polityki klimatycznej. Kolejnym pilnym działaniem powinno być ustanowienie stałej, preferencyjnej ceny energii dla hutnictwa i innych branż przemysłu energochłonnego.
5. Podjęcia działań na rzecz głębokiej reformy unijnego systemu handlu emisjami EU ETS. Aby przemysł w naszym regionie mógł przetrwać i odbudować swoją pozycję konkurencyjną, niezbędne jest doprowadzenie do przewartościowania i urealnienia unijnej polityki klimatyczno-energetycznej. Najważniejszym elementem tego procesu powinna być gruntowna przebudowa systemu opłat za emisje EU ETS polegająca w szczególności na:
 - zwiększeniu puli dostępnych uprawnień do emisji CO₂ (EUA),
 - obniżeniu liniowego współczynnika redukcji LRF,
 - zastąpieniu mechanizmu rezerwy stabilności rynkowej MSR nowym instrumentem, który miałby za zadanie przede wszystkim chronić rynek przed nadmiernym wzrostem ceny uprawnień,
 - wykluczeniu instytucji finansowych z katalogu podmiotów uprawnionych do dokonywania transakcji uprawnieniami do emisji CO₂,
 - do czasu realizacji reformy ETS1 cena uprawnień do emisji powinna zostać zamrożona na stałym poziomie, uzgodnionym w drodze dialogu z europejskim przemysłem.
6. Aktywnego udziału polskiego rządu w procesie rewizji systemu ETS2, który powinien zakończyć się całkowitym odrzuceniem tego skrajnie szkodliwego systemu. Niedawna decyzja Rady Europejskiej o zobowiązaniu Komisji Europejskiej do przeglądu systemu ETS2 nie stanowi rozwiązania problemu, a jedynie odsunięcie go w czasie. Priorytetem polskiego rządu powinna być budowa koalicji państw członkowskich na rzecz definitywnego porzucenia planów wdrożenia systemu ETS2.
7. Podjęcia działań na forum Unii Europejskiej na rzecz wycofania się z planów wprowadzenia zakazu sprzedaży samochodów z silnikami spalinowymi na terenie UE od 2035 roku. Unijna strategia polegająca na przymusowej elektryfikacji transportu samochodowego zakończyła się całkowitym fiaskiem. Popyt na samochody elektryczne jest niewielki, a co więcej, europejska motoryzacja przegrywa z kretesem konkurencję na tym rynku z producentami z Chin. Skutkiem tego stanu rzeczy jest pogłębiający się kryzys europejskiej motoryzacji, który jest coraz bardziej odczuwalny w przedsiębiorstwach z sektora automotive zlokalizowanych w naszym regionie.

W ocenie Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjno-Strajkowego Regionu Śląsko-Dąbrowskiego realizacja powyższych postulatów jest absolutnie niezbędna do odbudowy potencjału przemysłowego Śląska i Zagłębia. Proces ten może zakończyć się powodzeniem jedynie wówczas, gdy będzie rezultatem konstruktywnego dialogu społecznego. Dlatego wnosimy o jak

najszybsze spotkanie z udziałem Pana Premiera oraz szefów resortów aktywów państwowych, energii oraz klimatu i środowiska.

Szanowny Panie Premierze,

przemysł na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim to nie relikwiny przeszłości, lecz fundament polskiej gospodarki i bezpieczeństwa narodowego. Nie pozwolimy, by ideologiczne eksperymenty i błędne decyzje polityczne doprowadziły do jego upadku. Dzisiejsza manifestacja jest wyrazem determinacji tysięcy pracowników, którzy przez dekady budowali siłę Polski i którzy mają prawo domagać się, by państwo stanęło po ich stronie. Jednocześnie przestrzegamy, że będziemy tego prawa bronić, jeśli niniejsza petycja nie spotka się z odpowiednią reakcją Pańskiego rządu. Nie dopuścimy do tego aby nasz region po raz kolejny stał się ofiarą transformacji polegającej wyłącznie na likwidacji zakładów pracy i wpędzaniu setek tysięcy ludzi w biedę i bezrobocie.

Dominik Kolorz
Przewodniczący
NSZZ „Solidarność”
Region Śląsko-Dąbrowski

Wacław Czerkowski
Ogólnopolskie
Porozumienie Związków
Zawodowych

Bogusław Ziętek
WZZ Sierpień'80

Dariusz Trzcionka
Forum Związków
Zawodowych